

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 61/2026-55

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], t. č. [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária Bauer s.r.o., Štúrova 19, Košice, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 1Tost-š/8/2025 a jeho uzneseniu z 3. septembra 2025 a proti postupu Špecializovaného trestného súdu v konaní sp. zn. 7Tp/29/2025 a jeho uzneseniu z 15. augusta 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tost-š/8/2025 v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **800 eur**, ktoré **j e** mu Najvyšší súd Slovenskej republiky **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 456,32 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. októbra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 5 ods. 1, 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovoru“) postupom najvyššieho súdu v označenom konaní a jeho uznesením z 3. septembra 2025 a postupom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len „špecializovaný súd“) v uvedenom konaní a jeho uznesením z 15. augusta 2025, ktorými súdy zamietli žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu. Sťažovateľ žiada zrušenie namietaných uznesení, vydanie príkazu prepustiť ho bezodkladne z väzby na slobodu, uplatňuje si primerané finančné zadosťučinenie 20 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.
2. Uznesením ústavného súdu č. k. III. ÚS 61/2026-32 z 29. januára 2025 bola ústavná sťažnosť sťažovateľa prijatá na ďalšie konanie v celom rozsahu.
3. Uznesením vyšetrovateľa z 1. júla 2025 bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona spáchaný vo viacčinnom rôznorodom súbahu; v bodoch 3 až 8 obvinenia s pokračovacím prečinom poškodzovania cudzej veci, v bode 3 obvinenia s obzvlášť závažným zločinom všeobecného ohrozenia s pokračovacím obzvlášť závažným zločinom vydierania v štádiu pokusu a čiastočne dokonaný a v bode 9 a 11 obvinenia s pokračovacím prečinom nepriamej korupcie.
4. Uznesením špecializovaného súdu z 3. júla 2025 v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 10. júla 2025 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.
5. Dňa 28. júla 2025 podal sťažovateľ prokurátorovi žiadosť o prepustenie z väzby, ktorá bola prokurátorom 8. augusta 2025 predložená špecializovanému súdu spolu s negatívnym stanoviskom prokurátora.
6. Namietaným uznesením špecializovaného súdu z 15. augusta 2025 sudca pre prípravné konanie rozhodol, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietla, zamietol tiež žiadosť o nahradenie väzby písomným sľubom a písomný sľub sťažovateľa neprijal. Súd rozhodol, že návrh na zloženie peňažnej záruky za sťažovateľa ponúknuť matkou sťažovateľa neprijíma a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. Sudca pre prípravné konanie v uznesení poznamenal, že obvinený sťažovateľ v žiadosti o prepustenie z väzby výslovne požiadal, aby sudca pre prípravné konanie o jeho žiadosti rozhodol bez jeho vypočutia „od stola“, len na základe písomnej žiadosti. Uvedené potvrdil sudcovi pre prípravné konanie telefonicky 12. augusta 2025 obhajca obvineného sťažovateľa JUDr. Viktor Križiak, ktorý potvrdil, že sťažovateľ si nepraje byť eskortovaný a vypočutý, obhajoba nežiada nariadiť úkon výsluchu obvineného a následne sudca pre prípravné konanie obhajcovi oznámil, že návrh obhajoby bude akceptovať, výsluch obvineného sťažovateľa nenariadil.

7. Sudca pre prípravné konanie skonštatoval splnenie formálnych podmienok, uviedol, že o väzbe bolo rozhodované bez zbytočných prietáhov, zákonným a vecne správnym spôsobom, vychádzajúc aj z prokurátorom v rámci výsluchu predložených materiálov. Poukázal na obsah vyšetrovacieho spisu a podanie prokurátora a uviedol, že v čase od posledného väzobného rozhodnutia bolo vykonaných viacero procesných úkonov. Osobitne poukázal na výsluch spoluobvineného ■■■■■, ktorý popisuje trestnú činnosť týkajúcu sa aj sťažovateľa, vo výpovedi popísal aj ďalšie trestné konania, v rámci ktorých malo dochádzať k nezákonnému ovplyvňovaniu, aj s uvedením osôb, ktoré na tomto konaní mali participovať.

8. Súd konštatoval, že naďalej existuje dôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti, pre ktorú je sťažovateľ stíhaný, dosiaľ zadovážené dôkazy toto podozrenie nevyvrátili, naopak, pribúdajú dôkazy nasvedčujúce tomu, že trestné stíhanie sa vedie dôvodne. Z hľadiska posúdenia viny osôb, o ktorých sa koná, negatívne vyznievajú aj výpovede ďalších dvoch obvinených ■■■■■ a ■■■■■, ktorí pomerne jednoznačne usvedčujú obvineného ■■■■■ a čiastočne aj sťažovateľa. V súvislosti s posudzovaním dôvodnosti podozrenia súd porovnal tieto dôkazné prostriedky s obsahom prepisu uskutočnených odposluchov a uviedol, že je možné relatívne jednoznačne konštatovať, že celý sumár doteraz zabezpečených dôkazov poskytuje dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých je možné považovať podozrenie za dôvodné najmä voči obvinenému sťažovateľovi, ■■■■■ a ■■■■■. Súd zdôraznil, že hneď v úvode konania sa traja z viacerých obvinených k spáchaniu skutkov, ktoré sú im kladené za vinu, v podstate priznali a boli vypočutí viacerí svedkovia, ktorých výpovede potvrdzujú minimálne neštandardnosť konania viacerých obvinených, najmä pokiaľ ide o vybavovanie rôznych záležitostí súvisiacich s podnikateľskými aktivitami zainteresovaných osôb (svedkovia ■■■■■). K dôvodnosti podozrenia, že skutky mal spáchať obvinený sťažovateľ, sudca pre prípravné konanie poukázal rovnako ako súdy v predchádzajúcich rozhodnutiach o väzbe sťažovateľa na výpovede svedkov, výpovede spoluobvinených, záznamy hovorov a ďalšie dôkazy, ktoré predbežne potvrdzujú úlohu sťažovateľa ako najdôležitejšej osoby v skupine konajúcich osôb.

9. Súd k dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku uviedol, že nešlo len o jednorazové útoky na spolu nesúvisiace objekty, ale o systematickú a opakovanú činnosť smerujúcu k vplyvu na konkrétnych poškodených, pričom malo dôjsť aj k pomoci od príslušníkov Policajného zboru. Vzhľadom na štádium veci sa nemia ani ďalšie doteraz konštatované dôvody väzby, trestná činnosť nevykazuje útlmový, ale skôr gradujúci charakter, sťažovateľ je zrejme dostatočne finančne zabezpečený s preukázateľnými väzbami na Spojené arabské emiráty ako eventuálnej krajiny, do ktorej by mohol smerovať jeho útek.

10. K žiadosti o nahradenie väzby sudca pre prípravné konanie uviedol, že vzhľadom na okolnosti, povahu prípadu by dohľad probačného a mediačného úradníka bol len formálnym, nemal by reálne za následok odstránenie rizík vyplývajúcich z § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zároveň ide o situáciu, keď konečný okruh eventuálne vypočúvaných ešte nie je definitívne uzavretý a určený. Nahradenie väzby v tomto štádiu nie je dostatočné z materiálneho hľadiska vzhľadom na charakter, rozsah a závažnosť vyšetrovanej trestnej činnosti ani pri konštatovaní dôvodu preventívnej a útekovvej väzby, riziká pokračovania v protiprávnej činnosti a útoku pretrvávajú. Vyjadril sa podobne aj k písomnému sľubu sťažovateľa a k nahradeniu väzby peňažnou zárukou uviedol,

že v prípade kolúznej väzby je jej nahradenie vylúčené, a zároveň efektívitu takejto náhrady považoval za spornú a minimálne nekontrolovateľnú.

11. Dožiadanim zo špecializovaného súdu bolo zistené, že uznesenie z 15. augusta 2025 bolo sťažovateľovi doručené 21. augusta 2025 a jeho obhajcovi JUDr. Križiakovi 22. augusta 2025.

12. Proti uzneseniu špecializovaného súdu z 15. augusta 2025 podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, ktorá bola s odôvodnením doručená špecializovanému súdu 27. augusta 2025 a vec bola najvyššiemu súdu predložená 1. septembra 2025.

13. Najvyšší súd namietaným uznesením z 3. septembra 2025 sťažnosť sťažovateľa zamietol. K dôvodnosti podozrenia zo spáchania trestnej činnosti, ktorá je sťažovateľovi kladená za vinu, najvyšší súd uviedol, že z priebehu doterajšieho vyšetrovania a už zabezpečených dôkazov možno v aktuálnom štádiu trestného konania vyvodit' dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestnej činnosti obvineným, a odkázal v plnom rozsahu na obsah napadnutého uznesenia špecializovaného súdu. K dôvodu útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku najvyšší súd uviedol, že sťažovateľovi hrozí vysoký trest odňatia slobody v rozpätí 20 až 25 rokov alebo doživotie. Z doterajšieho dokazovania vyplynulo, že sťažovateľ má stabilné zázemie v cudzine, v Dubaji, čo posilňuje dôvodnú obavu, že by sa mohol vyhýbať trestnému stíhaniu. Skutočnosť, že sťažovateľ vysvetľuje svoje väzby na Dubaj výlučne podnikateľskými aktivitami, túto obavu nevyklucuje. Tieto skutočnosti odôvodňujú reálnu obavu, že v prípade prepustenia na slobodu by sa sťažovateľ mohol vyhýbať úkonom trestného konania, čím je daný dôvod väzby podľa uvedeného ustanovenia Trestného poriadku. K dôvodu kolúznej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) najvyšší súd poukázal na svoje predchádzajúce väzobné rozhodnutie z 10. júla 2025 a uviedol, že kolúzny dôvod väzby bol preukázaný výpoveďami niektorých obvinených a svedkov, ale tiež zachytenými komunikáciami medzi obvinenými, z ktorých vyplýva, že cieľom skupiny bolo okrem iného získavanie utajovaných informácií, pôsobenie na osoby činné v trestnom konaní a ovplyvňovanie ich rozhodovania, ako aj snaha zabezpečiť prípadnú beztrestnosť pre osoby patriace do štruktúry skupiny. K dôvodu preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poukázal na odôvodnenie uznesenia špecializovaného súdu z 15. augusta 2025 a konštatoval, že u sťažovateľa riziká pokračovania v protiprávnej činnosti pretrvávajú v rovnakej intenzite, ako boli identifikované v predchádzajúcich väzobných rozhodnutiach.

14. K sťažovateľovej námietke prieťahov v konaní a nedostatku procesnej aktivity najvyšší súd konštatoval, že tieto tvrdenia nemajú oporu v spisovom materiáli. Sudca pre prípravné konanie na stranách 3 až 7 uznesenia z 15. augusta 2025 podrobne zhrnul celý rad procesných úkonov, ktoré boli v predmetnom období vykonané, najmä výsluchy, uznesenia o pribratí znalcov a pod. S ohľadom na rozsah a zložitosť trestnej veci si dokazovanie vyžaduje určitý čas.

15. Najvyšší súd sa vyjadril k námietke sťažovateľa týkajúcej sa právnej kvalifikácie skutku podľa § 296 Trestného poriadku a uviedol, že aj sudca pre prípravné konanie iba poukázal na nevyhnutnosť ďalšieho dokazovania, ktorým sa v ďalšom štádiu konania preukáže, či sú naplnené všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu. K námietke sťažovateľa smerujúcej proti zákonnosti nariadenia a použitia informačno-technických prostriedkov najvyšší súd konštatoval, že tieto boli nariadené a použité v súlade so zákonom a ich výsledky tvoria súčasť dôkazného základu, na ktorom je založené dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu.

Konštatoval, že v danom štádiu konania právna kvalifikácia stále zodpovedá vymedzeným skutkom, a neosvojil si právny názor sťažovateľa, že ide o zámernú nadkvalifikáciu jeho konania.

16. K možnostiam nahradenia väzby sťažovateľa najvyšší súd potvrdil správnosť úvah sudcu pre prípravné konanie. V súčasnom štádiu trestného konania neexistujú výnimočné okolnosti prípadu, ktoré nahradenie väzby podmieňujú, keďže sťažovateľ je stíhaný okrem iného aj pre obzvlášť závažný zločin [§ 80 ods. 1 písm. b) a c) a ods. 2 Trestného poriadku], pričom žiadne takéto výnimočné okolnosti neoznačil ani obvinený sťažovateľ. S poukazom na závažnosť trestnej činnosti, z participácie na ktorej je sťažovateľ podozrivý, existenciu dôvodov väzby a výsledky vykonaného dokazovania, súd uzavrel, že prostriedky nahrádzajúce väzbu nemožno považovať za dostatočné na zabezpečenie účelu väzby.

17. Namietané uznesenie najvyššieho súdu z 3. septembra 2025 bolo podľa informácie z najvyššieho súdu vyhotovené 16. septembra 2025 a doručované účastníkom 17. septembra 2025. Sťažovateľ prevzal namietané uznesenie 30. septembra 2025, obhajcovi JUDr. Viktorovi Križiakovi bolo doručené 25. septembra 2025 a obhajcovi JUDr. Sergejovi Romžovi bolo doručené 23. septembra 2025.

II.

Sťažnostná argumentácia

18. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta, že súdy sa s jeho námietkou nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní vo vyšetrovaní nevysporiadali dôsledne, ale svojvoľne, arbitrárne a formalisticky.

19. Namieta, že konanie o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvalo od 28. júla 2025 do 30. septembra 2025, teda súdy nekonali prednostne, urýchlene a bez meškania v jeho väzobnej veci. Sťažovateľ popiera, že by sa dopustil stíhaného trestného činu a tiež že by vôbec existoval dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku.

20. Sťažovateľ tiež namieta, že súdy ustálili, že jeho väzbu nie je možné nahradiť, a to z dôvodu, že pri obzvlášť závažnom zločine ju možno odôvodniť iba výnimočnými okolnosťami prípadu, čo považuje za rozpor s jeho právom na osobnú slobodu a tiež právom na prepustenie z väzby na záruku. Sťažovateľ ponúkol viacero záruk, pričom súdy sa s týmito náležite nevysporiadali. Výšku kaucie 20 000 eur mali porušovatelia posudzovať v zásade s ohľadom na obvineného, jeho pomery a jeho vzťah s osobou (matkou), ktorá ponúkala peňažnú záruku. Žiadne takéto úvahy v už naznačenom smere napadnuté uznesenia porušovateľov neponúkajú, čím sú v tomto smere arbitrárne a rozporné s právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta. Porušovatelia sa neadresným a všeobecným spôsobom vysporiadali s prostriedkami nahradenia väzby sťažovateľa, nereflektovali na konkrétne okolnosti prípadu, čím tak rezignovali na plnenie svojich zákonných povinností. Podľa sťažovateľa v konkrétnej rovine súdy neuviedli, prečo nepovažovali dosiaľ ponúkanú a zloženú výšku peňažnej kaucie matkou sťažovateľa za dostatočnú, ako aj k tomu, aká výška peňažnej kaucie by bola už akceptovateľná.

21. Sťažovateľ je toho názoru, že v konaní o väzbe existovali tri výnimočné okolnosti, pre ktoré bola jeho väzba nahraditeľná, a to 1) bezdôvodné priesťahy vo veci samej, vo vyšetrovaní,

2) nerozhodovanie porušovateľmi a prokurátorom o jeho žiadosti bez meškania podľa ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku a čl. 5 ods. 4 dohovoru a 3) ponúknutá kaucia 20 000 eur. V tejto súvislosti poukazuje na to, že hoci Trestný poriadok možnosť nahradenia väzby písomným sľubom, peňažnou zárukou a dohľadom probačného a mediačného úradníka pri obzvlášť závažnom zločine, z ktorého je tiež trestne stíhaný a obvinený, vylučuje, ustanovenie čl. 5 ods. 3 druhej vety dohovoru to priamo umožňuje. Porušovatelia však boli povinní alternatívne žiadosti sťažovateľa meritórne preskúmať a rozhodnúť, čo sa však nikdy nestalo. Ak peňažnú zárukou v ponúkanej výške neprijali, boli povinní v zmysle uplatnených práv uviesť, prečo a svoje závery legitímne odôvodniť, pretože peňažná záruka bola ponúkaná vo výške 20 000 eur. Súčasne mali vysvetliť, aká suma by bola dostatočná nahradiť väzbu sťažovateľa. Porušovatelia mali minimálne povinnosť predvolať navrhovateľa peňažnej záruky a v konaní o väzbe ho vypočúť, k alternatívam väzby mali povinnosť vypočúť aj sťažovateľa.

III.

Vyjadrenie odporcov a replika sťažovateľa

22. K ústavnej sťažnosti sa po prijatí veci na ďalšie konanie vyjadril predseda špecializovaného súdu, ktorý uviedol, že sudca vybavil žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu v primeranej lehote, vec bola vybavená v priebehu 10 dní. Pokiaľ ide o čas spojený s doručovaním uznesenia, táto doba nemôže ísť na vrub konajúcemu sudcu pre prípravné konanie, pretože to bol sťažovateľ, ktorý sa rozhodol, že sa rozhodovania o podanej žiadosti nezúčastní. Za predpokladu, že by bol účastný 15. augusta 2025 na rozhodovaní o podanej žiadosti a sťažnosť by podal hneď, resp. do 3 dní, výrazne by tak došlo ku skráteniu doby celkového vybavenia jeho žiadosti.

23. Sudca pre prípravné konanie vo svojom vyjadrení zdôraznil, že ide o skutkovo a právne relatívne náročnú vec, kde vyšetrovací spis obsahuje desiatky zväzkov (pri poslednom rozhodovaní o väzbe 33 zväzkov), žiadne z väzobných rozhodnutí nebolo arbitrárne a všetky obsahujú niekoľko strán analytických úvah, pokiaľ ide o právnú, ako aj skutkovú stránku veci. Súd viackrát rozhodoval o žiadostiach obvinených o prepustenie z väzby, súdne zväzky kolovali medzi špecializovaným súdom a najvyšším súdom a kvôli zachovaniu zásady rýchlosti konania prvostupňový súd rozhodoval na základe zberných spisov a obsahu elektronického registra a kópií vyšetrovacieho spisu. Uviedol, že žiaden z obvinených už vo väzbe nie je, sťažovateľovi nebola predĺžená väzba nad jej základnú dĺžku v trvaní siedmich mesiacov. Tiež zdôraznil, že súd rozhodoval na základe výslovnej žiadosti sťažovateľa bez jeho vypočutia, čo dĺžku konania predĺžilo. Sudca pre prípravné konanie tiež uviedol podrobnú chronológiu postupu v predmetnej veci.

24. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení uviedol, že vec napadla najvyššiemu súdu 1. septembra 2025 a 3. septembra 2025 bolo o sťažnosti sťažovateľa rozhodnuté. Výrok rozhodnutia bol elektronickou poštou zaslaný obhajcovi sťažovateľa 9. septembra 2026 a písomné uznesenie sudcu spravodajca vyhotovil 16. septembra 2025, teda v lehote 10 pracovných dní v zmysle § 172 ods. 3 Trestného poriadku. Doručovanie bolo realizované 17. septembra 2025, vec bola skončená do 12 pracovných dní. Sťažovateľovi bolo uznesenie doručené 30. septembra 2025 (v čase doručovania bol preeskortovaný do iného ústavu na výkon väzby a vykonalo sa opakované doručenie), obhajcovia sťažovateľa prevzali uznesenie 23. septembra 2025 a 25. septembra 2025.

25. Sťažovateľ v replike uviedol, že konanie o žiadosti o prepustenie z väzby bolo poznačené zbytočnými prieťahmi, keď celé konanie od podania žiadosti o prepustenie z väzby z 28. júla 2025 do doručenia uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi 30. septembra 2025 trvalo celkom 65 dní. Zdôraznil, že aj keď sa sťažovateľ nezúčastnil výsluchu v konaní o väzbe, súd mal prispôbiť svoju činnosť tak, aby neboli porušené jeho práva ako obvineného, mal napríklad pri doručovaní preveriť, do ktorého ústavu na výkon väzby sa mu má doručovať.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

26. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje s právami vyplývajúcimi z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

27. Z ústavy a rovnako aj z dohovoru vyplýva, že každé obmedzenie osobnej slobody väzbou môže nastať len z dôvodov ustanovených zákonom. Preto právna úprava obsiahnutá v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 315/06). Pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený; zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku (III. ÚS 417/2011).

28. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou tiež poznamenáva, že do obsahu právomoci ústavného súdu nepatrí preskúmať postup, ako aj správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov, ktorý ich viedol k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup skúma súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je funkčne usporiadaný na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov osvedčujúcich použitie takéhoto zabezpečovacieho prostriedku, akým je väzba v trestnom konaní (II. ÚS 76/02). Teda ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nekoná ako súd tretej alebo štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 165/02, IV. ÚS 237/2021).

29. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ označil v ústavnej sťažnosti ako porušovateľa svojich základných práv aj Krajskú prokuratúru v Košiciach, avšak v petite ústavnej sťažnosti nežiadal ústavný súd o vydanie rozhodnutia o porušení svojich základných práv vo vzťahu k tomuto označenému porušovateľovi. Preto ústavný súd uvedené považoval len za súčasť argumentácie sťažovateľa.

IV.1. K namietanému porušeniu práva na urýchlené rozhodnutie o väzbe napadnutým postupom špecializovaného súdu a najvyššieho súdu:

30. Ústavný súd už vo svojej judikatúre k rozhodovaniu všeobecných súdov o väzbe obvineného/obžalovaného uviedol, že aj keď sa jednotlivé lehoty z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenu posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rávané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú týmto požiadavkám (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že požiadavke, aby súd bezodkladne rozhodol o zákonnosti väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 126/05, III. ÚS 216/07, III. ÚS 147/2011, I. ÚS 276/2019, I. ÚS 299/2019, II. ÚS 86/2019, II. ÚS 400/2019 a i.).

31. Ako vyplýva z popísaného skutkového stavu, sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na krajskú prokuratúru 28. júla 2025, prokurátor túto žiadosť predložil špecializovanému súdu až 8. augusta 2025.

32. Prvostupňový súd konal vo veci žiadosti o prepustenie z väzby od 8. augusta 2025, o žiadosti rozhodol namietaným uznesením 15. augusta 2025, ktoré bolo sťažovateľovi doručené 21. augusta 2025. Sťažovateľ prostredníctvom obhajcu podal 27. augusta 2025 proti tomuto uzneseniu sťažnosť spolu s jej odôvodnením a vec bola predložená na najvyšší súd 1. septembra 2025. Špecializovaný súd vo veci konal od 8. augusta 2025 do doručenia uznesenia sťažovateľovi 21. augusta 2025 (13 dní) a vec mal vo svojej dispozícii ešte od 27. augusta 2025 do predloženia veci najvyššiemu súdu 1. septembra 2025 (4 dni), teda celkom 17 dní.

33. Najvyšší súd vo veci sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu špecializovaného súdu konal od predloženia veci 1. septembra 2025, vec rozhodol namietaným uznesením z 3. septembra 2025 a obhajcovi sťažovateľa bolo namietané uznesenie doručené 23. septembra 2025, celkovo teda najvyšší súd konal o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby 22 dní.

34. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že celková doba rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby trvala od podania žiadosti prokurátorovi 51 dní, pričom súdy konali na dvoch stupňoch 39 dní.

35. Pokiaľ ide o konanie špecializovaného súdu, postup bol poznačený skutočnosťou, že sťažovateľ odmietol vypovedať pred rozhodnutím o jeho žiadosti, nezúčastnil sa osobne rozhodovania prvostupňového súdu, čo si vyžiadalo ďalšie procesné úkony v súvislosti s doručovaním uznesenia prvostupňového súdu. Prvostupňový súd však konal vo veci plynule a urýchlene. V tejto časti ústavný súd nezistil také porušenie základných práv sťažovateľa, ktoré by dosahovalo ústavnoprávnu relevanciu, a tejto časti namietaného porušenia základných práv nevyhovelo (bod 4 výroku tohto nálezu).

36. Vo vzťahu k posúdeniu postupu najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že z celkového obdobia 22 dní, ktoré možno pričítať najvyššiemu súdu, len vyhotovenie písomného uznesenia najvyššieho súdu trvalo od 3. septembra 2025 do 16. septembra 2025, teda 13 dní. Postup najvyššieho súdu bol tak poznačený nečinnosťou v trvaní takmer 2 týždňov, čo nezodpovedá

požiadavke urýchleného rozhodnutia o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru.

37. V tomto ohľade neobstojí argument najvyššieho súdu o tom, že podľa ustanovenia § 172 ods. 3 Trestného poriadku mal na vypracovanie uznesenia 10 pracovných dní. Ústavný súd už v súvislosti s procesnou lehotou na vypracovanie písomného vyhotovenia uznesenia pri rozhodovaní o väzbe uviedol (v náleze sp. zn. III. ÚS 377/2025), že ak by bol prijatý tento argument, každé dvojinštančné konanie o žiadosti o prepustenie z väzby by bolo zaťažené časovým obdobím približne štyroch týždňov, v ktorých by súdy „využívali“ svoju lehotu desiatich pracovných dní na vypracovanie písomného vyhotovenia rozhodnutia. Rozhodnutie o väzbe treba vypracovať a doručovať bezprostredne po väzobnom výsluchu alebo skončení neverejného zasadnutia pri rozhodovaní o sťažnosti. Len takýmto prístupom, a nie typicky úradníckym plným využívaním lehoty 10 pracovných dní, možno prispieť k dodržaniu ústavného práva na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby.

38. Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy v tejto časti vyhovené a vyslovené, že postupom najvyššieho súdu boli v súvislosti s dĺžkou rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu porušené ústavné práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 a 4 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.2. K namietanému uzneseniu špecializovaného súdu z 15. augusta 2025:

39. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

40. O porušení základných práv a slobôd sťažovateľa ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením špecializovaného súdu bol na jeho sťažnosť príslušný rozhodnúť najvyšší súd. Ústavná sťažnosť v tomto rozsahu je podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípustná, ústavný súd jej v tomto rozsahu nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

IV.3. K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu z 3. septembra 2025:

41. Najvyšší súd v namietanom uznesení preskúmal splnenie formálnych, ako aj materiálnych podmienok väzby. K dôvodnosti trestného stíhania sťažovateľa poukázal na predchádzajúce väzobné rozhodnutia a stotožnil sa so závermi uznesenia špecializovaného súdu z 15. augusta 2025, ktorý vzhladol dôvodnosť podozrenia v pribúdajúcich dôkazoch nasvedčujúcich tomu, že trestné stíhanie sa vedie dôvodne, konkrétne poukázal na výpovede spoluobvinených, výpovede svedkov, záznamy hovorov a ďalšie dôkazy, ktoré podľa všeobecných súdov predbežne potvrdzujú úlohu sťažovateľa ako najdôležitejšej osoby v skupine konajúcich osôb. Najvyšší súd sa v súlade s predchádzajúcimi rozhodnutiami o väzbe sťažovateľa vyjadril k jednotlivým dôvodom väzby

podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku a konštatoval vzhľadom na výsledky doteraz vykonaného dokazovania, hrozbu vysokého trestu a okolností veci pretrvávanie rizík útekovej, kolúznej, ako aj preventívnej väzby.

42. K možnosti nahradenia väzby ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ je trestne stíhaný (okrem iného) pre obzvlášť závažný zločin. V takom prípade možno väzbu v súlade s § 80 ods. 2 Trestného poriadku nahradiť v uvedenom ustanovení objektivizovanými menej invazívnymi prostriedkami len pri existencii výnimočných okolností prípadu. Samotná požiadavka existencie výnimočných okolností vo svojej podstate predpokladá vyššiu mieru rizika, že sťažovateľ trestne stíhaný za obzvlášť závažný zločin by v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu pokračoval v tvrdenej trestnej činnosti. Namieste je preto zamerať pozornosť najskôr smerom k ustáleniu prítomnosti výnimočných okolností, ktoré pri trestnom stíhaní vedenom pre obzvlášť závažný zločin predstavujú nevyhnutnú podmienku nahradenia väzby. Až následne po pozitívnom zistení predmetných okolností sa žiada skúmať možnosti nahradenia väzby konkrétnym menej invazívnym opatrením (podobne napr. III. ÚS 44/2024, III. ÚS 351/2025, III. ÚS 560/2025). Súdny vo veci sťažovateľa odôvodnili nevyhovenie žiadosti sťažovateľa o nahradenie väzby alternatívnymi, miernejšími prostriedkami, a to písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka a zložením peňažnej záruky za obvineného poukazom na relevantné ustanovenie § 80 Trestného poriadku, ktorý jednak nahradenie väzby v prípade kolúznej väzby vylučuje (§ 80 ods. 1 Trestného poriadku), a súčasne sa zaoberali aj skúmaním, či tu existujú výnimočné okolnosti z hľadiska pomerov páchatel'a či určitých okolností prípadu, ktorými zákon podmieňuje nahradenie väzby podľa § 80 ods. 2 Trestného poriadku. Súdny konštatovali neexistenciu takýchto výnimočných okolností s tým, že ani samotný sťažovateľ výnimočné okolnosti neuviedol. Možnosti nahradenia väzby v tomto štádiu súdny konajúce vo veci väzby sťažovateľa preskúmali, vyjadrili sa k jednotlivým sťažovateľovým návrhom alternatívnych inštitútov a uviedli dôvody, pre ktoré ich nepovažovali za dostatočné pre účely odstránenia rizík podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku.

43. Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie o väzbe sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom uviedol dôvody preukazujúce dôvodnosť trestného stíhania v danom štádiu trestného konania a súčasne odôvodnil splnenie podmienok väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku. Najvyšším súdom uvádzané odôvodnenie je z hľadiska obmedzenia osobnej slobody väzbou ústavno-právne akceptovateľné. Ústavný súd je toho názoru, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu v časti sťažovateľom uplatnených námietok je zrozumiteľné, konzistentné, logické a vychádza z ústavne akceptovateľného výkladu a aplikácie príslušných ustanovení Trestného zákona a Trestného poriadku. Nemožno tak prisvedčiť sťažnostnej námietke, že obava z naplnenia dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľom je arbitrárna či nepreskúmateľná.

44. Neobstojí ani námietka sťažovateľa, že špecializovaný súd a ani najvyšší súd sa nezaoberali tvrdenými prietiahmi vo vyšetrovaní. Špecializovaný súd v namietanom uznesení uviedol (str. 3 – 7 uznesenia z 15. augusta 2025) chronologicky všetky vykonané procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní od vydania uznesenia o vznesení obvinenia 1. júla 2025 až do v tom čase posledného úkonu z 5. augusta 2025, pričom išlo o celý rad procesných úkonov, najmä vykonané výsluchy vyššieho počtu obvinených, výsluch poškodeného, úkony v súvislosti s vykonaním

domovej prehliadky, prehliadky iných priestorov a pozemkov, úkony súvisiace s udelením súhlasu na vstup do mobilného telefónu, zaistenie majetku, bola vykonaná dodatočná domová prehliadka, zabezpečovanie vecných stôp, pribratie viacerých znalcov, pribratie znaleckého ústavu, výsluch svedka – poškodeného a ich následné vyhodnocovanie. Najvyšší súd sa k tejto námietke výslovne vyjadril tak, že tvrdené prieťahy a nedostatok procesnej aktivity orgánov činných v trestnom konaní nemajú oporu v spisovom materiáli, a konštatoval, že vzhľadom na rozsah a zložitosť trestnej veci si dokazovanie vyžaduje určitý čas.

45. Rozhodnutie najvyššieho súdu, pokiaľ ide o označené sťažnostné argumenty, možno posúdiť ako v súlade so zákonom a ústavne konformné a po preskúmaní ústavný súd nezistil potencióálny zásah do sťažovateľom uvedených základných práv. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnej sťažnosti v tomto rozsahu nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

46. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáhal, aby ústavný súd prikázal špecializovanému trestnému súdu, aby sťažovateľa bezodkladne prepustil z väzby na slobodu. Keďže sťažovateľ bol medzičasom prepustený z väzby na slobodu, rozhodovanie o jeho návrhu na vydanie príkazu na jeho prepustenie stratilo svoje opodstatnenie. Ústavný súd preto návrhu sťažovateľa na prepustenie z väzby nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia

47. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva.

48. V prerokúvanom prípade podľa názoru ústavného súdu prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd prihliadol na celkovú dĺžku konania, význam pre sťažovateľa, okolnosti veci (predovšetkým konštatovaná nečinnosť vo vyhotovovaní uznesenia) a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie 800 eur, ktoré je mu najvyšší súd v zmysle § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu. Vo zvyšnej časti požadovaného finančného zadosťučinenia ústavný súd návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

49. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 456,32 eur.

50. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (§ 11 ods. 3, § 16 ods. 3). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2025 je 371 eur a náhrada výdavkov je 14,84 eur. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený

v roku 2026 je 396,50 eur a náhrada výdavkov je 15,86 eur Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu) a jeden úkon v roku 2026 v sume 1 184 eur, čo po pripočítaní dane z pridanej hodnoty predstavuje 1 456,32 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu